

بازرگانی در سال پایانی دولت دهم بود.

اهمال دولت گذشته سبب نصف شدن ارزش صادرات کالای کشور نسبت به پایان دولت دهم شد. بر اساس آمارهای رسمی، در آخرین سال عملکرد دولت دهم ارزش صادرات کالای کشور ۹۸ میلیارد دلار بود. این در حالی بود که در آن زمان ایران تحت تحریم‌های گسترده قرار داشت و حسن روحانی با شعار رفع این تحریم‌ها با مذاکره به میدان انتخابات ریاست جمهوری آمد. با این حال، در آخرین سال عملکرد دولت گذشته به علت ناتوانی و ضعف دولت در برابر تحریم‌ها، صادرات کالای کشور به کمتر از ۵۰ میلیارد دلار رسید و به عبارتی نصف شد.

فاجعه نصف شدن صادرات کالای کشور به علت بی‌توجهی دولت گذشته به بازارهای صادراتی کشور در منطقه خاورمیانه و همسایگان و از دست دادن بازار امریکای لاتین رخ داد. دولت گذشته تمام تمرکز خود را بر بهبود تجارت با اروپا قرار داد که آنها هم به تمام وعده‌های خود بی‌توجهی کردند و دولت گذشته را با وعده‌های توخالی فریب دادند. آیت‌الله رئیسی در حالی دولت را تحویل گرفت که تراز بازرگانی کشور در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۱ بالغ بر ۹۰ درصد کاهش یافته و از ۳۰۹ میلیارد دلار به تنها ۳۲ میلیارد دلار رسیده بود.

با توجه به این شرایط یکی از وعده‌های آیت‌الله رئیسی، توسعه تجارت با همسایگان بود که سبب افزایش صادرات غیرنفتی کشور در سال ۱۴۰۰ شد و درآمدهای ارزی را بهبود بخشید. از ابتدای شروع به کار دولت آیت‌الله رئیسی با اقدامات مثبت صورت گرفته در حوزه تعامل با کشورهای مختلف بویژه همسایگان و دیپلماسی متوازن، کشور شاهد رونق نسبی در حوزه تجارت خارجی بوده است. توجه به توسعه همکاری‌های تجاری با کشورهای منطقه دلیل رشد تجارت خارجی ایران در دولت سیزدهم است در حالی که در دولت قبل صرفاً به توسعه با کشورهای اروپایی اولویت داده شد آن هم در شرایطی که صادرات ایران به اروپا کمتر از یک میلیارد دلار بود.

۳۵/۱ و ۳۴/۴ میلیون تن به ارزش‌های ۱۸ میلیارد و ۱۱۹ میلیون، ۲۲ میلیارد و ۲۷۵ میلیون، ۲۶ میلیارد و ۵۹۸ میلیون و ۳۵ میلیارد و ۳۸۸ میلیون دلار وارد کشور شد.

تجارت در دولت نهم

تجارت خارجی دولت نهم ۴۳۹/۲ میلیون تن کالا به ارزش ۳۶۸ میلیارد و ۶۳۶ میلیون دلار بود که سهم صادرات غیرنفتی ۱۱۸ میلیون تن به ارزش ۱۳۳ میلیارد و ۷۵۱ میلیون دلار و سهم واردات ۱۶۴/۸ میلیون تن به ارزش ۱۸۵ میلیارد و ۴۵۰ میلیون دلار بوده است که کشور هم در صادرات و هم در واردات رشد محسوسی را تجربه کرده است.

در بین سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۷ به ترتیب ۲۵ میلیون، ۲۷/۷ میلیون، ۳۲/۱ میلیون و ۳۳/۲ میلیون تن کالای غیرنفتی به ارزش ۱۰ میلیارد و ۴۷۴ میلیون، ۱۲ میلیارد و ۹۹۷ میلیون، ۱۵ میلیارد و ۳۱۲ میلیون و ۱۸ میلیارد و ۳۳۳ میلیون دلار صادر شد و ۳۵/۴ میلیون، ۴۳/۵ میلیون، ۴۱/۷ میلیون و ۴۴/۱ میلیون تن کالا به ارزش‌های ۳۹ میلیارد و ۲۴۷ میلیون، ۴۱ میلیارد و ۷۲۲ میلیون، ۴۸ میلیارد و ۴۳۹ میلیون و ۵۶ میلیارد و ۴۲ میلیون دلار وارد کشور شد.

تجارت در دولت دهم

در دولت دهم از سال ۱۳۸۸ تا پایان ۱۳۹۱ معادل ۴۳۹ میلیون و ۲۲۱ هزارتن کالا به ارزش ۳۶۸ میلیارد و ۶۳۶ میلیون دلار بین ایران و سایر کشورها معامله انجام شد که ۲۶۴ میلیون و ۲۲۱ هزار تن به ارزش ۱۳۳ میلیارد و ۷۵۱ میلیون دلار صادرات کالاهای غیرنفتی ایران بود و ۱۷۵ میلیون تن کالا به ارزش ۲۳۴ میلیارد و ۸۸۵ میلیون دلار از کشورهای دیگر به ایران صادر شد. در این دوره به ترتیب از سال‌های ۱۳۸۸ تا ابتدای سال ۱۳۹۲ معادل ۴۷/۵ میلیون، ۶۰/۲ میلیون، ۷۷/۸ میلیون و ۷۸/۷ میلیون تن کالای غیرنفتی به ارزش‌های ۲۱/۹ میلیارد، ۲۶/۵ میلیارد، ۴۴ میلیارد و ۴۱/۳ میلیارد دلار به سایر کشورها صادر شد و ۵۱/۹ میلیون (بالاترین میزان وزنی واردات در ۲۴ سال گذشته)، ۴۵/۳ میلیون، ۳۸/۳ میلیون و ۳۹/۴ میلیون تن به ارزش‌های ۵۵ میلیارد و ۲۸۷ میلیون، ۶۴ میلیارد و ۴۵۰ میلیون (بالاترین میزان

نصف شدن ارزش از سال ۹۱ تا ۹۹ و کاهش ۹۰ درصدی تراز تجاری کشور، سقوط آزاد تجارت خارجی در دولت روحانی را به وضوح نشان می‌دهد. با این حال طی یک سال فعالیت دولت سیزدهم، ارزش صادرات و تجارت کشور روند رو به رشدی را تجربه کرده است

ارزشی واردات در ۲۴ سال گذشته)، ۶۱/۸ میلیارد و ۵۳ میلیارد و ۳۴۸ میلیون دلار کالا از سایر کشورها خریداری شد.

تجارت در دولت‌های یازدهم و دوازدهم

نصف شدن ارزش از سال ۹۱ تا ۹۹ و کاهش ۹۰ درصدی تراز تجاری کشور، سقوط آزاد تجارت خارجی در دولت روحانی را به وضوح نشان می‌دهد. با این حال طی یک سال فعالیت دولت سیزدهم، ارزش صادرات و تجارت کشور روند رو به رشدی را تجربه کرده است.

بر اساس آمارهای گمرک، صادرات کشور از حدود ۹۸ میلیارد دلار در سال ۹۱ به کمتر از ۵۰ میلیارد دلار در سال ۹۹ رسید که کاهش حدود ۵۰ درصدی را نشان می‌دهد. دولت آیت‌الله رئیسی در حالی اقتصاد را از دولت گذشته تحویل گرفت که صادرات کالای کشور در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۱ نصف شده و از ۹۸ میلیارد دلار به ۴۹/۸ میلیارد دلار رسید. به عبارت ساده‌تر، تراز بازرگانی کشور در دولت گذشته یک‌دهم تراز